

Regionalt kunnskapssenter for habilitering

Årsrapport 2021

RKBU Midt-Norge
Institutt for psykisk helse, NTNU

Rapportering til Helse Midt-Norge

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for medisin og helsevitenskap
Institutt for psykisk helse
Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - psykisk helse og barnevern

Innholdsfortegnelse

Rapportering for 2021 - Regionalt kunnskapssenter for habilitering (RHAB)	3
Hovedmålsetting for 2021	3
Rådgivende gruppe	3
Ansatte 2021	4
Vårt oppdrag	4
Tjenestestøtte	4
Samarbeid med kliniske miljø	4
Kompetanseheving og nettverksbygging i regionen	5
Forskning og fagutvikling	5
Helsebiblioteket	5
Ph.d.-prosjekt	5
WE-studien	6
PIH multi-studien	6
Samskaping og kunnskapsutvikling i praksis (SKUP)	6
Psykisk helse og helseoppfølging hos personer med utviklingshemming	6
Fysioterapioppfølging av voksne personer med multifunksjonshemming	6
Utvikling av grovmotoriske utviklingskurver med persentiler for barn med cerebral parese	6
Nasjonal faglig retningslinje for oppfølging av personer med CP	6
Kompetanse Norge-prosjektet	6
Utlysning Ph.d.	6
Undervisning og kurs	7
Nevroutviklingsforstyrrelser	7
Kunnskapsbasert habilitering	7
Master i psykisk helse	7
Vineland II	7
Bayley III	7
Fagseminar	7
Webinar	7
Formidling	8
Nettside	8
Nyhetsbrev	8
Video	8
Bidrag i konferanser	8
Samarbeidspartnere	8
Nasjonalt kompetansetjenestenettverk innen habilitering	8
Norsk Akademi for habiliteringsforskning	8
Brukerorganisasjoner	8
Regnskap 2021	9
Oppsummering	9

Rapportering for 2021 - Regionalt kunnskapssenter for habilitering

NTNU ved Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU) Midt-Norge fikk i 2014 i oppdrag fra Helse Midt-Norge å etablere et ressurscenter for habilitering. Bakgrunn for oppdraget er beskrevet i Regional utviklingsplan for habiliteringstjenestene i Helse Midt-Norge 2014-2020. Regionalt kunnskapssenter for habilitering (RHAB) er etablert som en regional ressursenhet som arbeider systematisk og langsiktig med tverrfaglig forskning, fagutvikling og kunnskapsutvikling til beste for barn, unge og voksne med habiliteringsbehov i habiliteringstjenester i spesialisthelsetjenesten og kommuner i Midt-Norge. Målet er å bidra til å sikre kompetanse om habilitering, slik at personer med habiliteringsbehov, i alle aldersgrupper, får tjenester av god kvalitet. RHAB var i 2021 et kunnskapssenter ved RKBU Midt-Norge. RKBU Midt-Norge er en fagenhet ved Institutt for psykisk helse ved Fakultet for medisin og helsevitenskap, NTNU.

Hovedmålsetting for 2021

- God kvalitet på tjenestene til personer med medfødte eller tidlig ervervet funksjonsnedsettelse
- Ny kunnskap utvikles og tas raskt i bruk
- Nasjonale anbefalinger og utredninger følges opp

Rådgivende gruppe

RHAB har en egen rådgivende gruppe som skal være en støtte og gi innspill til drift og prioriteringer.

I rådgivende gruppe deltar:

1. Sissel Jullumstrø og Anita Hoff, fagledernetverket for Habilitering i Helse Midt
2. Anne Chatrine Stræte, Trondheim kommune
3. Thea Hennie Kveinå, Fylkesmannen i Trøndelag Gørild Skancke, SAFO
4. Lise Connelly, FFO
5. Hege Ramsøy-Halle, Regionalt fagmiljø for autisme, ADHD, Tourettes syndrom og narkolepsi (RFM)
6. Sigrid Aas, rådgiver Helse Midt-Norge
7. Marit By Rise, senterleder RKBU
8. Ansatte ved RHAB

Ansatte 2021

RHAB har to hele faste stillinger og flere personer i midlertidige stillinger. I ansettelse er det blant annet tatt hensyn til geografisk spredning, at både barn- og voksen-perspektivet ivaretas, og behovet for undervisning.

Navn	Stillingsbeskrivelse	Stilling %	Spesielt for 2021
Rannei Sæther	Førsteamanuensis/fysioterapeut	100%	50%*
Björg Neset	Universitetslektor/vernepleier	100%	Pensjonist fra 01.04**
Sissel Gravråkmø	Stipendiat/ psykolog	100%	
Marie Antonsen	Kommunikasjonsrådgiver	25%	Tom juni
Nora Lilly Myrland	Kommunikasjonsrådgiver	25%	Tom juli
Irene Aspli	Kommunikasjonsrådgiver	25%	Fra august
Hege Ramsøy-Halle	Universitetslektor/sosionom	20%	
Gunfrid Vinje Størvold	Førsteamanuensis/fysioterapeut (HABU Levanger)	20%	
Emmy Elizabeth Langøy	Førsteamanuensis/vernepleier (Høgskolen i Molde)	20%	
Anne Lise Høyland	Førsteamanuensis/lege (HABU St. Olav)	10%	

*50 % i Kompetanse Norge **Stillingen etter Björg blir besatt februar 2022. Grunnet disse forholdene har RHAB hatt redusert bemanning i 2021

Vårt oppdrag

Oppdraget er organisert etter fire primæroppgaver

1. Tjenestestøtte
2. Forskning/fagutvikling
3. Undervisning
4. Formidling

Tjenestestøtte

Samarbeid med kliniske miljø

RHAB har deltatt på møtene i Regionalt fagledernetverk og har vært en samarbeidspartner med de lokale miljøene i ulike fagutviklingsprosjekt. Disse står nevnt nedenfor. For å ivareta tjenestene i hele regionen er det særlig nyttig å ha ansatte også utenfor Trondheim.

I 2021 har ikke RHAB vært på fysiske besøk hos tjenestene grunnet koronasituasjonen, men digitale drøftinger har vært gjennomført, samt arrangement av webinar, omtalt under formidling.

Kompetanseheving og nettverksbygging i regionen

RHAB har bidratt til kompetanseheving gjennom utviklingen og drift av det nettbaserte kurset Kunnskapsbasert habilitering. Lederne i Regionen melder om at dette er et svært nyttig kurs for deres ansatte.

For å stimulere til kunnskapsdeling har RHAB startet på en rundreise kalt «Kunnskapsdeling i Regionen». Vi vil invitere alle tjenestene til å presentere prosjekter /aktiviteter ved sin arbeidsplass. HABU Levanger er første tjeneste på «reisen», og resultatet er publisert i form av en blogg, se nærmere presentasjon nedenfor.

RHAB har ellers bidratt til kompetanseheving og nettverksbygging i regionen i samarbeids-grupper rundt følgende fagutviklingsprosjekter:

- Regionalt tilbud for intensiv habilitering for barn ved St. Olavs hospital
- Habilitering ved Meråker kurbad
- Ernæring for sårbare grupper ved Regionalt senter for fedmeforskning og innovasjon

Foto: Boykowitz

Forskning og fagutvikling

Helsebiblioteket

Nasjonalt kompetansetjenestenettverk for habilitering, hvor RHAB inngår, utviklet i samarbeid med Helsebiblioteket [emneknaggen Habilitering](#) i 2019. Helsebiblioteket er den mest aktuelle kilden for å søke etter forskningskunnskap for fagpersoner som arbeider med habilitering. RHAB bidrar kontinuerlig med oppdatering av innhold i emneknaggen.

Ph.d.-prosjekt

Stipendiaten er i slutfasen og skriver artikler knyttet til arbeidet: «Eksekutive funksjoner ved utviklingshemming, og deres betydning for sosial og emosjonell fungering, og for psykisk helse».

WE-studien

Behandling med botulinum toxin A: Blir det lettere for barn med cerebral parese å gå? En placebokontrollert multisenterstudie. Datainnsamling er i sluttfasen , og analyse av data er påbegynt. [Les mer om WE-studien](#)

PIH multi-studien

Sørlandet sykehus har fått nesten 20 millioner kroner i støtte fra det nasjonale programmet for klinisk behandlingforskning i spesialisthelsetjenesten, KLINBEFORSK, til en nasjonal multisenterstudie som skal måle effekt av intensiv habilitering ([Effektstudie på intensiv habilitering er tildelt støtte fra KLINBEFORSK](#)). RHAB bidro i søknadsprosessen i 2020 og sitter nå i Referansegruppen til prosjektet. RHAB veileder også «siten» ved St. Olavs hospital, og er hovedveileder for en Phd kandidat i prosjektet. [Les mer om PIH Multi](#)

Samskaping og kunnskapsutvikling i praksis (SKUP)

Dette er et forskningsprosjekt som har vokst ut av et samarbeid mellom i RHAB/ Høgskolen i Molde og Seksjon for spesialisert habilitering ved Helse Møre og Romsdal og Høgskolen i Molde. Prosjektet undersøker hvordan kunnskap kan utvikles i samarbeidet mellom Voksenhabiliteringstjenestene og de kommunale omsorgstjenestene. Spørsmålet er: Hvilke betingelser må være til stede for at samarbeidet skal føre til en kunnskapsutvikling som resulterer i en reell endring i praksis? Datainnsamlingsfasen er i gang.

Psykisk helse og helseoppfølging hos personer med utviklingshemming

NTNU har fått finansiering til et Phd-stipend. Forskningen vil være knyttet til informasjon fra 214 personer med utviklingshemming (NOHID studien) RHAB har bidratt i søknadsskriving og finansiering av datainnsamling i HMN i NOHID studien.

Fysioterapioppfølging av voksne personer med multifunksjonshemming

RHAB bistår HAVO St. Olav i dette prosjektet.

Utvikling av grovmotoriske utviklingskurver med persentiler for barn med cerebral parese

Dette arbeidet er initiert av NorCP hvor RHAB bidrar i analyser og publiseringer.

Nasjonalt faglig retningslinje for oppfølging av personer med CP

Dette arbeidet er initiert av NorCP hvor RHAB bidrar i arbeidsgruppen motorikk.

Kompetanse Norge-prosjektet

RHAB ble i 2020 tildelt 3.2 mill for å utvikle nettkurset Kunnskapsbasert habilitering i kommunen. RHAB har tidligere utviklet Kunnskapsbasert habilitering i samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Denne gangen er målgruppen ansatte som jobber nærmest brukerne som ha behov for habilitering. Målet med kurset er å bidra til økt kompetanse blant tjenesteyterne og bidra til økt kvalitet på tjenestene for brukerne. Prosjektet avsluttes i 2022.

Utlysning Ph.d.

For å opprettholde forskings- og fagutviklings-aktiviteten når vår Phd avslutter sitt arbeid, lyse RHAB ut en Ph.d.-stilling. Vi fikk seks kvalifiserte søkere, og to søkere som er knyttet til habiliteringstjenestene i regionen, har fått tilbud om 50% stilling.

Undervisning og kurs

Nevroutviklingsforstyrrelser

RHAB, har ansvar for drift av to emner (15 studiepoeng) om [Nevroutviklingsforstyrrelser med fordyping i autisme](#) (MDV6255 og MDV 6257).

Emnet nevroutviklingsforstyrrelser med fordypning autisme har i 2021 vært gjennomført som et heldigitalt emne, med digitale samlinger. Det ble tatt opp 40 studenter, fra alle landsdeler. De fleste jobbet i kommunale tjenester, skole, barnehage, bolig, PPT, men noen kom også fra spesialisthelsetjenesten. 28 studenter fullførte, det store frafallet skyldtes i stor grad sykdom, endring i livssituasjon og mangel på tid. Evalueringen av emnet fra studenter og forelesere har i stor grad vært positiv, og emnet gjennomføres med noen endringer i tema og forelesere, på samme måte i 2022. Fra 2023 blir det endring i studietilbudet, pga. sentrale føringer, og en viktig oppgave har derfor nå vært planlegging og innmelding av de nye emnene.

Fra 2023 vil vi tilby følgende emner

Vår

- MDV 6222 Nevrouviklingsforstyrrelser 7.5 stp.
- MDV 6224 Autismespekterforstyrrelser tiltak og intervensjoner 7,5 stp.

Høst

- MDV 6223 Autismespekterforstyrrelser 7.5 stp.

Kunnskapsbasert habilitering

RHAB, har ansvar for etter og videreutdanningsemnet [Kunnskapsbasert habilitering](#) (7,5 studiepoeng). Emnet består av 5 moduler, hvor modul 1-3 ligger åpent på nett. Det er nå ca 1600 personer fra hele landet som er i gang med disse modulene. For å fullføre modul 4-5 må det søkes om opptak ved NTNU Videre. Våren 2021 og høst 2022 fullførte henholdsvis 21 og 8 studenter emnet.

Master i psykisk helse

RHAB har undervist i motorisk utvikling

Vineland II

19 oktober i Ålesund

Bayley III

26.10 og 30.11 i Trondheim

Fagseminar

RHAB bidro i arrangementet av seminaret: Foreldre med kognitive funksjonsnedsettelse. Seminaret hadde 400 deltagere fra hele landet.

Webinar

RHAB inviterte habiliteringstjenestene i spesialisthelsetjenesten og andre interesserte til webinar: [Er utviklingshemmede fortsatt en pariakaste?](#) Det deltok ca 70 stk i webinar.

Formidling

Nettside

RHAB jobber kontinuerlig med å videreutvikle [hjemmesiden](#). I 2021 startet vi «prosjektet» Kunnskapsdeling i HMN. Hensikten er å synliggjøre habilitering generelt og tjenestene spesielt, ved at vi formidler ulike prosjekter ol. som tjenestene har arbeidet med. Første prosjekt som ble formidlet i er [Manglende bank ID hos personer under vergemål](#) (blogginnlegget [Digital ekskludering](#)).

Nyhetsbrev

RHAB ga i 2021 ut to [nyhetsbrev](#).

Video

[Kan det å gjemme seg bak en digital maske gi bedre læring?](#) (YouTube)

Bidrag i konferanser

1. Konferanse i regi av Norsk Akademi for habiliteringsforskning: Habileringsstiltak for barn med multifunksjonshemminger, ved Sæther.
2. Kompetansetjenesten for døvblinde, ved Ramsøy-Halle.
3. ABC-opplæringen i Nord-Trøndelag, ved Ramsøy-Halle.
4. Digital undervisning ifm. ASQ, ved Størvold.

Samarbeidspartnere

Innen NTNU har RHAB utstrakt og nyttig samarbeid med [Regionalt fagmiljø for autisme, ADHD, Tourettes syndrom og narkolepsi \(RFM\)](#). Vi har og samarbeid på flere områder med [Fagenhet for vernepleie og NAKU](#) ved Institutt for psykisk helse, samt fagmiljøene innen ergoterapi og fysioterapi ved [Institutt for nevromedisin og bevegelsesvitenskap](#). Det er også samarbeid om flere prosjekter internt ved [Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - psykisk helse og barnevern](#) (RKBU Midt-Norge), [Institutt for psykisk helse](#).

Nasjonalt kompetansetjenestenettverk innen habilitering

RHAB inngår i Nasjonalt kompetansetjenestenettverk innen habilitering, sammen med representanter for tilsvarende tjenester, RHABU i Helse Sør Øst, Regionalt kompetansesenter for habilitering og rehabilitering i Helse Vest, og representanter for Helse Nord. Det er utarbeidet en avtale og en plan for utveksling av kunnskap og samarbeid.

Norsk Akademi for habiliteringsforskning

RHAB er medlem av arrangementskomiteen som planlegger den årlige konferansen. [Nasjonal forskningskonferanse innen habilitering](#) ble gjennomført i oktober 2021.

Brukerorganisasjoner

RHAB samarbeider med brukerorganisasjoner på systemnivå, ved at brukerorganisasjoner er representert i rådgivende organer, og i alle prosjekter og

forskning som er iverksatt. Det er særlig aktiv brukermedvirkning i MDV 6255, noe som er svært nyttig.

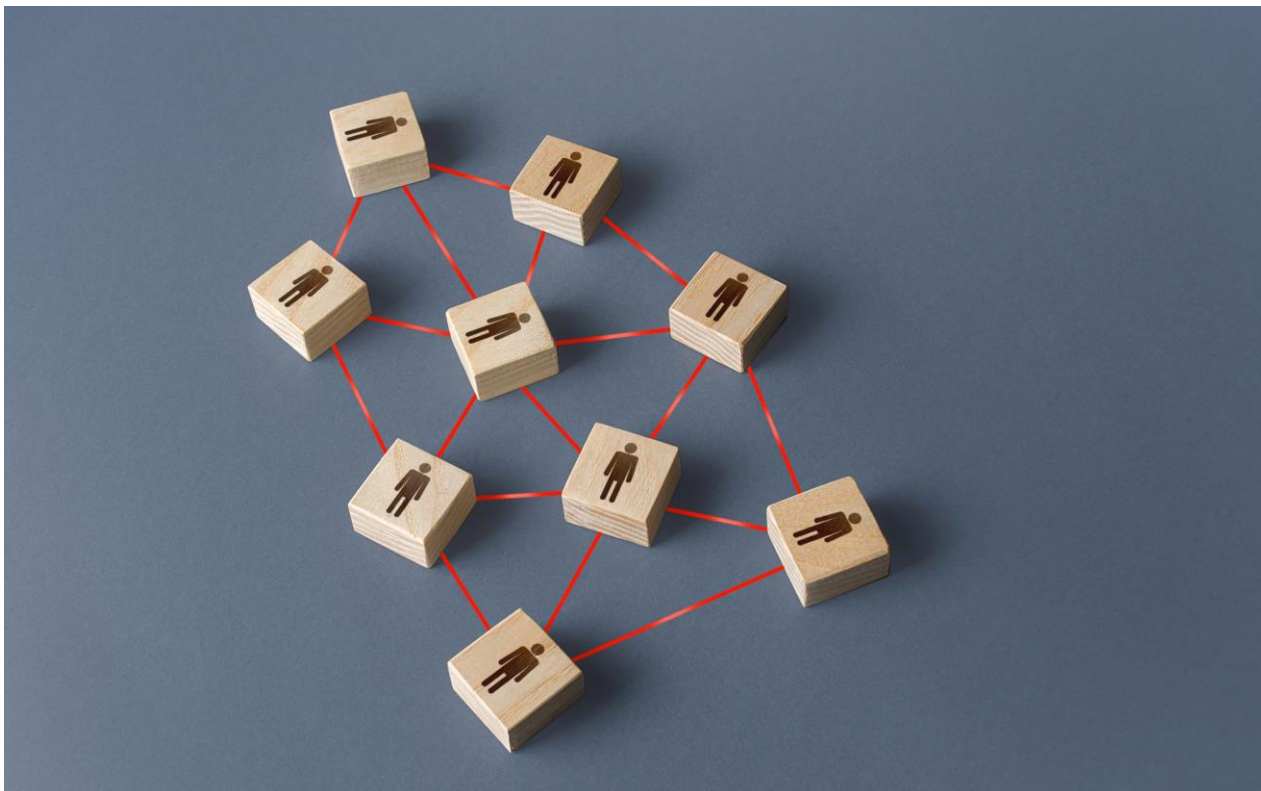

Foto: Andrii Yalanskyi

Regnskap 2021

Regnskapsrapport RHAB	2021
Bevilgning	4 600 000,00
Kostnader, lønn	2 684 358,10
Kostnader, drift	422 193,24
Gjenværende bevilgning	1 493 448,66

I 2021 har RHAB hatt brukt færre midler enn det har vært budsjettert med. Dette skyldes at det har tatt tid å ansette en ny person etter Bjørg Neset, som gikk av med pensjon i mars. Utlysning og ansettelse av ny Phd har også tatt noe tid, men forventes å være på plass ilt våren 2022. Det har ellers vært reduserte utgifter iht drift pga corona-situasjonen. Dette gjelder reiser, deltagelse på eksterne møter og kurs. Fra 2022 vil lektor- og phd-stillingene være besatt, og aktiviteten forventes å normalisere seg.

Med hilsen

Rannei Sæther

Rannei Sæther
Førsteamanuensis RHAB

Marit By Rise
Senterleder RKBU- Midt Norge
Institutt for psykisk helse
NTNU

